

han har lige saa lidt villet afsværge sine religiøse som filosofiske Anskuelse. Han forfattede et Forsvarsskrift, som han ønskede forelagt Paven; det blev aabnet, men ikke læst. Den 9. Februar 1600 blev Dommen forkyndt Bruno. Han blev degraderet, exkommuniceret og overgivet til den verdslige Magt, Guvernøren i Rom, med den sædvanlige hykleriske Anmodning om, at han maatte blive straffet mildt og uden Blodsudgydelse.

Som bekendt gjorde Guvernøren kort Proces. Den 17. Februar blev Giordano Bruno brændt paa Campo di Fiore og led Døden med Standhaftighed.

Nej, Pastor King, det var ikke den katolske Kirke, der myrdede ham, heri har de vitterligt Ret. Men Katolikkerne vidste vel nok, hvad der vilde ske, da de overantvordede ham til Guvernøren i Rom?

— — — Naa, alt dette ligger imidlertid saa langt tilbage i Historien, at det paa en Maade er ubilligt at stikke vore Dages Katoliker Forbyrdselen i Skoene og allermindest Pastor King; for der er vel ingen herhjemme, der tvivler om, at han foruden at være en lærd ogsaa er en hjertensgod Mand.

WILLIAM HEINESEN.

Tíðindi.

K. F. U. M.

Sommerlejr for Dreng 16—22 Juli.

Sommerlejr for unge Mænd fra 6—12 August.

Indmeldelse hos Sekretæren.

Peningsvirði.

(Eftir Føroya Banka).

11. juli.

London	22.40
New York	452.25
Hamburg	182.25
Paris	30.10
Madrid	62.30
Amsterdam	308.25
Stockholm	115.65
Oslo	112.70
Rom	

Kappróður og -renning

Kappróður verður sum vant á ólavssøku. — Eitt úggjumannafar, bátur G. Hansens, er longu teknað; umframt skal eisini »Havnarbatúre», ið vann á jóansøku á Tvøroyri í ár, rógva. Menn halda seg vita, at eitt úggjumannafarið úr Vestmanna og annað av Tvøroyri eisini skulu rógva. Tvøroyrarbáturin vann á ólavssøku í fjør.

Aftaná kappróðurin er ættanin at fáa í lag kapprenning.

Grønlandstíðindi.

Tryggingarfelagið hefur úr Grønlandi fingið telegram frá »Grundick»: teir biðja um at fáa eina stórmastur senda yvir í Føroyngahavnina. Um teir

AKTIESELSKABET

FØROYA BANKI

HOVEDKONTOR: THORSHAVN STIFTET 1906 AFDELING: TRANSIGVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900,000

RENTE

af Indskud paa Bankbog	 f. T. 3 1/2 % p. A.
af Indlaan (3 Maaneders Opsigelse)	f. T. 4 % p. A.
af Kreditter og Udlaan	 f. T. 5 % p. A.
Disconto	 f. T. 5 1/2 % p. A.

Indskud paa Bankbog og Indlaan modtages tillige paa følgende Pladser:

Fuglefjord hos	 Brevsamler Fru Alma Rustin
Klaksvik	 Sysselmand cand. jur. P. Petersen
Midvaag	 Brevsamler Søren Danielsen
Sand	 Brevsamler Edw. Hjalte
Sorvaag	 Assurandør Daniel Nielsen
Vaag	 Postekspediter A. Djurhuus
Vestmanh.	 Brevsamler Fru Kristine Poulsen

Ein rosk og álitandi
genta
kann fáa pláss við tað sama.
Prentsm. visir á.

Ársaðalfundur
Føroya lærarafelags
verður dagin eftir ólavssøku, týsdagin 30. juli kl. 3 s. p. í Realskúlanum í Tórshavn.
Nevndin.

hava mist mastrina, ella hon er so mikið brákað, at teir ikki kunnu nýta hana til at sigla heim við í heyst, veit tryggingarfelagið ikki. Hetta er triðja óhappið »Grundick» hefur verið fyri í ár. »Verdandi» hefur mist stórseglið. Frá fiskiskapi frættist: »Ltn. Vedrines» 30.000, »Normanner» 11.000.

Íslendskur saltfiskur.

Mann og mann ímillum gongur frásogn í Havnini um, at Danskarar skulu keypa 6000 tons av íslenskum saltfiski. Teir skulu turka hann á Amager og flyta hann út til Spania. — Vit hava ikki sæð hetta umtalað í donskum bløðum, men vit halda, at teir, ið avvara, eiga at fáa hetta granskað, tí tað er ikki ótrúligt, at Íslendingar, nú Føroyar eru stongdar fyri saltfiskaútflutningi teirra, royna at sleppa gjøgnum Danmark til Spania við síni »yvirproduksjón». Og verður hesin fiskur fluttur inn í Spania sum »dansk-íslandsk Klipfisk», so verður tað ein dekan og dyggur smeitur fyri okkum.

Boltleikir.

Í morgin fer Havnar Boltfelag við »Sleipner» til Suðuroyar at spæla fótbólt. Á Tvøroyri skal 1. hold spæla móti 1. holdi har, og í Vági verða tað bæði 2. holdini, ið royna seg skulu.

Sinasta sunnudag spældi 1. hold hjá H. B. móti K. Í. í Klaksvík. Havnarmenn vunnu 3—0. Sama dag spældi 2. hold úr Vági norðuri í Havn móti 2. holdi hjá H. B. — H. B. vann 9—2.

Katólska kirkjan.

Svar til harra King.

Harra prestur King hefur í »Socialinum» nr. 24 upplatið sína jesuistisku rodd og tornar yvir mín syndabjól í síkum orðum, at hann ikki leivir mær heiður eftiri — sum soguskrivara fyri ein tuskilling. Óivað verður tað næsta, hann ger, at senda eina bannstrálu yvir heljarsonin, ið vágur at siga sjálvum »Guds uppsitara á jorðini», pávanum, til eyguni.

Tó tað ger mær ilt at hava »fornermað» slíkar veldisharrar, so noyðist eg »tross bál og bann» at nerta eitt sindur við tað, harra King vil hava fólk til at trúgva.

Hann heldur meg vera so »interesseraðan» í at fáa hann úr oyggjunum. Als ikki! Tí fyri mær má einhvor hava sína trúgv, um hann so er katolikkur, mormonari ella fetichdyrkari; munurin er ikki stórur, alt skuldi verið ein familja, ein trá móti tí hægri fyri at bjarga ævighum lívi. Er King ikki so frísinnaður, at hann viðgongur hetta? Heldur ikki ynski eg, at katólska kirkjan skal doyggja í bráðeyða; men eg græt ikki, um tað hendi. Hvi skuldi eg tað? Nú, tað einasta eg havi viljað og vil við mínum greinum, er, at tann søguligi sannleikin skal koma fram, og ikki avskjapt av slíkum »svermarum», — sum fjeppast uppi í øllum, sum nýtt er, eins feitt, antin tað eru útendiskir siðir, konufólk ella religiúnir.

Harra King brestir sær av, at tað eru 350 milliónur katolikkar. Tað veit eg væl, men hvussu nógvur av hesum milliónunum eru fullvegis hjartagrípni av katólsku keruni? Man ikki tann fleiri ferðir størri parturin bert bera tað katólska hagamerkið og annars vera líkarselur fyri kirkjuni — eins og tað er vorðið í teirri protestantisku og grísk-katólsku í okkara tíð? At kirkjan er fullkomuliga máttleys og aldeilis hefur mist sitt valdi á fjöldini, prógva jú sjálvir katolikarnir við at vísa til Russlands, har landastýrarnir verða sagdir at sópa hana burt, uttan

at fólk fellur eitt tár. Í Týsklandi vevjur Hitler allar sektir og kirkjur saman í ein greyt; fáur talar at, uttan einstakir prestar, »men tað er jú teirra fage», sum Heine segði. Í Italia, háborg katolicismunnar, har sjálvur Pontifex maximus trónar Sides apostolica, hefur Mussolini — ein opinskáraður fríteinkjari — sama einavaldi á kirkjuni sum á øllum øðrum í landinum, og fólkid fylgir honum mangar ferðir heldur enn pávanum. Tað sær út, sum Sigmund Freud hefur rætt, har hann sigur, at religionarmegin vil minka í fylgju teirri náttúrlóg, sum valdar øllum, ið fullvaksið er, og at vit nú standa mitt í hesum útívingi.

At einki finst at heingja battin á hjá mótsøðumonnunum katólsku kirkjunnar uttan inkvisitiún, Bartholomæusnátin og Galilei, sum hr. King sigur, er hopleys. Tað eru eini login universitet, hann hefur lisið við, tá hann einki annað hefur funnið, tí domini eru »Legio»! Men um katólska kirkjan einki annað hevði syndað, so var inkvisitiúnin ivaleyst! Hon er svartasti blettur í mannsøguni, og tað er ikki til rós fyri ta katólsku kirkjuna, at hennara lógreglur standa við somu makt í dag sum í miðöldini. Tað tykist at prógva, at kirkjan hefur sama góða vilja til at »partera og steikja sínar mótsøðumenn til Guds æru»; men tibeitur fyri meg og aðrar, stendur hennara meg nú á dogum so syrgiliga langt undir hennara góða huga.

Men inkvisitiúnin er svart nokk, sum hon er. Harri King sigur meg hava sligið »rekordin» fat yvirdríva hennara brotsverk, tá eg telji tey, hon hefur dripið og lamlostað í 100.000 tali. Tvørturímóti, mín góði harri King: Voltaire heldur hana hava slaktað 10 milliónur, og tað er ikki so ótrúligt, tá ein minnist til, at hon var byrjað av Gregor IX í 1232, og síðani er farin fram sum ein annar Timur Ling. Hansara tænarar vóru ikki menniskjur, men verstu djævlar á jorðini hava gingið. Professari Østrup sigur, at inkvisitorarnir stóðu hjá sum hyklarar við øllum gudiligum keipum, meðan tær neyðar menniskjur vóru knúskað sundur, lið fyri lið, sundursagað, fylt við kólandi blýggi, steikt so liðandi á brondum o. m., m. a., alt til Guds stóru æru, sum teir søgdu. Aldri á jorð er so nógv blóð oyst út til nakran Molok, sum av inkvisitiúnini til heiðurs fyri kærleikans gudi! Í Spania vóru frá 1471—1781 32.000 menniskju brend, og 290.000 soust aldri aftur, men rotnaðu upp í inkvisitiúnarfongslunum. Og tað var sjálvsagt tað vitugasta fólkid; og harí finst kanska orsøkin til, at Spania fór í hundarnar og ikki hefur reist seg aftur enn tann dag í dag.

Blóðhundurin Torquemada, ið hr. King vil hava okkum at trúgva bert brendi 2000 menniskju — sum um talið hevði so nógv at siga — og sum harri King óivað heldur hava borið

Rómastampur fæst í Thorshavns Mælkeforsyning & Margarinefabrik.

seg rætt at, tí hann finst als ikki at hansara beistagerður við einum orði, skal eftir nýggjastu soguskrivarum hava steikt minst 10.000 í tey 15 árin, hann var stórinkvisorur í Spania. Og allar hesar brotsgerðir, vóru gjørdar í blíðasta semju við pávan — eisini í Spania, um enn hr. King vil fáa okkum at trúgva nakað, sum er beint móti øllum søguligum sannleika. At pávin ikki kundi fáa ein spanskan bisp leysan og fanst eina hendingaferð at teirri spansku inkvisitiúnini var tí, at tá var komið vát í reiðrið millum teirra av stórpoltiikki. Nettupp tá byrjaðu Spania, Frakland og Týskland hvor sær at gera seg út fyri at taka Italia; og tað kundi ikki dáma pávanum, tí so misti hann valdið í landinum. Hetta er sannleikin um inkvisitiúnina eftir útsagn Østrup professara og fleiri aðrar av nýggjastu soguskrivarum, og hon er óivað ikki fargað sum harra Kings, tó hann væl má vita, at tað er pávin, ið eigur alla skommuna fyri inkvisitiúnina; ella hefur hann ikki haft stórt útbýti av sínum »studerungum» í ymiskum londum, sum hann sigur seg hava vitjað. Og tí nýttar tað einki at skjóta skuldina á spanskar kongar, sum bert gjordu helvtarbyti við pávan. Inkvisitiúnin var jú ongantíð verri, enn tá jesuittarnir finga hana undir hond aftaná trúðótina, og teir stóðu beinvegis undir pávanum! Og tað, at hennara lógreglur standa við makt enn tann dag í dag, er besta prógvið fyri, at hon hefur verið yndisbarn katólsku kirkjunnar. Og tað hefur sína góðu grund, tí inkvisitiúnin við morð og báli, eigur mest alla tókkinu fyri, at trúarbótin ikki kollvelli ta gomlu kirkjuna og stoytti pávan úr sæti.

Hvat Bartolomæusnátini viðvíkur, so kann harra King, um hann so vriggjarg og snúvgar sær sum ein álur, ikki koma burtur frá tí, at pávin lat syngja Te deum og stoypa eina medalju til minnis um dupultsigurin yvir teir vantrúgvandi: yvir Turkarnar við Lepanto 1571 og við Hugonottarnar í Paris 1572. Tað er sannleikin. Hr. King letist at stýða sín pástand til Ranke. Væl var og ør Ranke eitt hitt mætasta stórmenni í soguskriving, men hansara mandómstíð fall um 1850, og síðan tá eru mangir nýggjar sannleikar komnir fram.

(Framhald.)

P. F. Joensen.

Tíðindi úr Íslandi.

Eitt hitt prýðiligasta hús í Reykjavík verður nú bygt av javnaðarflokkinum í Íslandi. Tað kostar 182.000 íslenskar krónur.

Á Suðurnesjum fekk hin besti báturin á várróðri í ár 1200 skpd. Hann hevði verið 65 ferðir úti.